

**Залучення здобувачів вищої освіти
до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОПП «Дизайн (за видами)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти та інших процедур її якості у
2021 – 2022 навчальному році**

(затверджено рішенням Вченої ради факультету дизайну
від 09 травня 2022 року, протокол №10)

Інтереси здобувачів вищої освіти, що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)», реалізуються через наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/Polozhennya/polozh_ntca_knutd.pdf), студентський парламент (<https://knutd.edu.ua/students/studself-gov/>), через безпосередню участь представників здобувачів вищої освіти у робочій групі з розробки, моніторингу та модернізації змісту та наповнення освітньо-професійних програм, через активне залучення здобувачів вищої освіти до реалізації наукових досліджень та творчих проєктів, заходів академічної мобільності, професійної діяльності тощо.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Київському національному університеті технологій та дизайну (https://drive.google.com/file/d/1aC-7IXC3A-y2l6tt2oOlX9Vd_aGTfF2J/view) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1KgnI4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) в КНУТД щорічно проводиться опитування зацікавлених сторін (здобувачів вищої освіти та випускників ОПП, роботодавців ті інших стейкхолдерів) з метою моніторингу актуальності освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» (https://drive.google.com/file/d/1tfMWAJR3QU_lqpeRPIW26MpQ0Y6efoBB/view).

У 2021-2022 навчальному році анкетування проводилось у декілька етапів за такими категоріями учасників освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)»:

1. моніторинг процесу вивчення дисциплін (анкетування здобувачів вищої освіти);
2. моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів вищої освіти);
3. моніторинг результатів освітньої програми (анкетування випускників освітньо-професійної програми);
4. моніторинг результатів освітньої програми (анкетування працевлаштованих випускників освітньо-професійної програми);
5. моніторинг результатів освітньої програми (анкетування роботодавців).

Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є студентоцентричність (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу) та анонімність та добровільність.

1. Моніторинг процесу вивчення дисциплін (анкетування здобувачів вищої освіти)

Моніторинг процесу вивчення дисциплін ОПП «Дизайн (за видами)», проведений у 2021-2022 навчальному році, базується на аналізі результатів вивчення дисциплін цієї освітньо-професійної програми у 2019 році (https://knutd.edu.ua/files/ekts/results_monitoring/2mag/022_design/disc-ochyma-stud_022mgd_2021_2019rik-vstupu.pdf) та у 2020 році (https://knutd.edu.ua/files/ekts/results_monitoring/2mag/022_design/disc-ochyma-stud_022mgd_2021_2020rik-vstupu.pdf).

Специфікою та унікальністю ОПП «Дизайн (за видами)» в Київському національному університеті технологій та дизайну є те, що в межах єдиної освітньої програми ведеться підготовка магістрів дизайну за такими фаховими спрямуваннями:

- Графічний дизайн;
- Фірмовий стиль;
- Web-дизайн;
- Motion-дизайн;
- Фотовідеодизайн;
- Дизайн аксесуарів та ювелірних виробів;
- Художнє моделювання костюма;
- Дизайн брендової продукції;
- Комп'ютерний дизайн інтер'єру і меблів;
- Ландшафтний дизайн;
- Промисловий дизайн.

Моніторинг проводився шляхом анкетування здобувачів вищої освіти за всіма навчальними дисциплінами, що складала обов'язкові та вибіркові освітні компоненти навчального плану підготовки фахівців. Обов'язкові дисципліни формують загальну підготовку магістрів дизайну (вступ 2019р., 2020р.), проте вони спрямовані на певний об'єкт проєктування в межах кожного фахового спрямування (Проєктування (за видами дизайну), Проєктна графіка (за видами дизайну), Сучасні технології дизайн-діяльності (за видами дизайну) - акцент робиться на здатності застосовувати вміння аналітичної експериментальної та асоціативної творчої роботи в генеруванні принципово нових проєктних ідей в різних сферах дизайну (в залежності від обраного фахового спрямування). Також до обов'язкових освітніх компонентів входять дисципліни загальної наукової та комунікаційної підготовки, спрямовані на досягнення здобувачами вищої освіти так званих soft skills – загальних компетентностей (наприклад, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, працювати в міжнародному професійному середовищі та ін.). Вибіркові дисципліни обирались здобувачами з метою поглиблення та розширення фахових знань в обраній сфері дизайну.

У 2021 році ОПП «Дизайн (за видами)», за пропозиціями здобувачів, роботодавців та інших груп стейкхолдерів була модернізована з метою розширення обов'язкових освітніх компонентів, в залежності від обраного здобувачами вищої освіти фахового спрямування (ОПП затверджена рішенням Вченої ради КНУТД від 28.04.21р., протокол №8, та введена в дію наказом ректора від 11.05.2021, №131, для здобувачів вищої освіти, які вступають в КНУТД у 2021 році).

Моніторинг процесу та результатів вивчення дисциплін освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» складається з серії питань щодо організації навчання з дисциплін, викладацької діяльності, умов реалізації освітньої діяльності та питань зацікавленості здобувачів вищої освіти у змісті навчальних дисциплін.

Так, на запитання, чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи, всі респонденти відповіли позитивно: 79% опитаних відповіли «так», 14% - «скоріше так, ніж ні» (рис. 1.1). Дотримання розкладу лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності вважають повністю забезпеченим 98% респондентів, що навчаються за різними фаховими спрямуваннями освітньої програми «Дизайн (за видами)» (рис. 1.2). Позитивним є те, що жоден здобувач не дав відповіді «ні» або «скоріше ні, ніж так». Обсяг навчального навантаження з дисциплін таким, що відповідає кредитам, які присвоюються здобувачу, вважають загалом 93% респондентів (рис. 1.3).

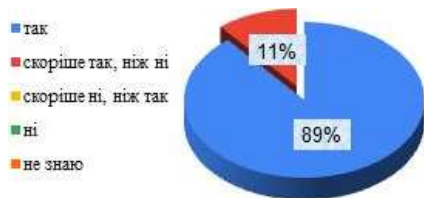

Рис. 1.1. Чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи

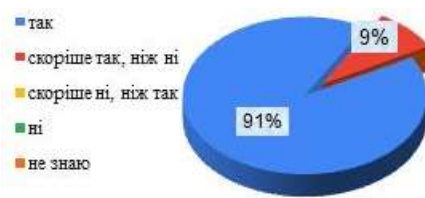

Рис. 1.2. Чи дотримується розклад лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності

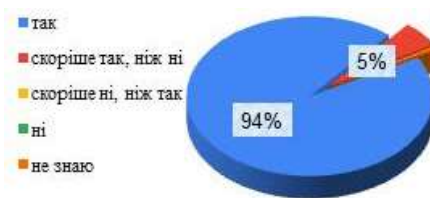

Рис. 1.3. Чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюються

На запитання, чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках обов'язкових дисциплін, переважна кількість респондентів надали позитивну відповідь (загалом 97%), що представлено на рис. 1.4. Матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, вважають достатнім для дослідження і вивчення дисципліни 96% опитаних (рис. 1.5), а форми, умови, методи проведення підсумкового контролю вважають достатньо визначеними (в тому чи іншому ступені) загалом 99% опитаних здобувачів (рис. 1.6). Окремі негативні або невизначені відповіді на ці запитання лежать в межах статистичної похибки.

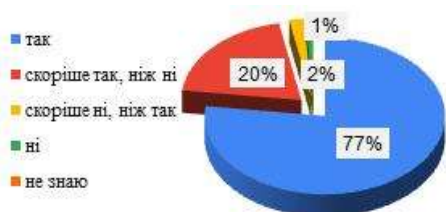

Рис. 1.4. Чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисципліни

Рис. 1.5. Чи є матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, достатнім для дослідження і вивчення дисципліни

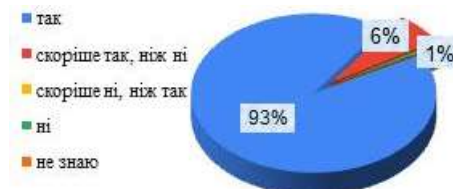

Рис. 1.6. Чи чітко визначені форми, умови, методи проведення підсумкового контролю

Наступний блок запитань було сформовано з метою визначення, чи достатньою мірою учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Так, на запитання, чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення, позитивну в тому чи іншому ступені відповідь дали загалом 98% здобувачів (рис. 1.7); що викладач розкриває тему в чіткій, ясній формі вважають загалом (в тому чи іншому ступені) 99% респондентів (рис. 1.8). Відповідність вивчення дисципліни робочій програмі також засвідчили 98% опитаних. При відповіді на дане запитання 2% респондентів виявились необізнаними зі змістом робочих програм (рис. 1.9).

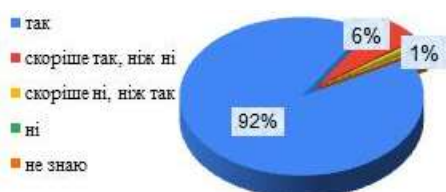

Рис. 1.7. Чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення

Рис. 1.8. Чи розкриває викладач тему в чіткій, ясній формі

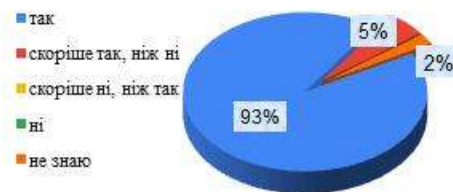

Рис. 1.9. Чи здійснюється вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни

Переважною більшістю позитивні відповіді респондентів на запитання, чи корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття (рис. 1.10), якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло (рис. 1.11), чи відповідає викладач на питання слухачів, дає додаткові пояснення (рис. 1.12) підтверджують, форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; науково-педагогічними працівниками забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОПП принципам академічної свободи. Окремі негативні або невизначені відповіді пояснюються обмеженою зацікавленістю здобувачів в навчальному матеріалі окремих дисциплін, які не мають прямого відношення до напряму наукового дослідження здобувача.

Рис. 1.10. Чи корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття

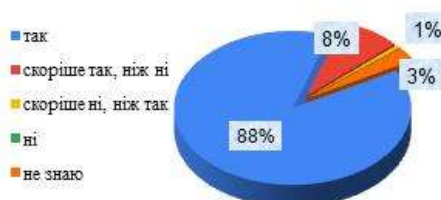

Рис. 1.11. Якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло

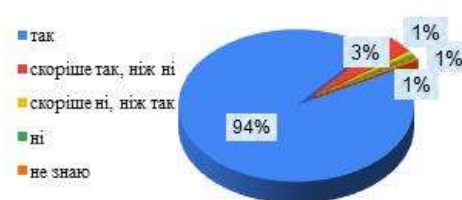

Рис. 1.12. Чи відповідає викладач на питання слухачів, дає додаткові пояснення

Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)», матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОПП забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання, що підтвердили опитані здобувачі вищої освіти. Так, на питання, чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни: кількість місць, видимість, чутність (рис. 1.13); чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять (рис. 1.14) переважна більшість респондентів тою чи іншою мірою відповіла позитивно (відповіді «так» та «скоріше так, ніж ні») – 99% та 97% відповідно.

На тлі загалом позитивної реакції (95%) здобувачів на запитання, чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисциплін (рис. 1.15), за результатами анкетування відзначено незначний відсоток негативних відповідей (загалом 5% - відповіді «скоріше ні, ніж так» – 4%, «ні» - 1%). Це пов'язано з тим, що обов'язковий освітній компонент – дисципліна «Ділова іноземна сова» на думку здобувачів, не повною мірою забезпечує набуття фахових компетентностей за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» та не відповідає напряму індивідуальних проектних досліджень здобувачів.

Рис. 1.13. Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)

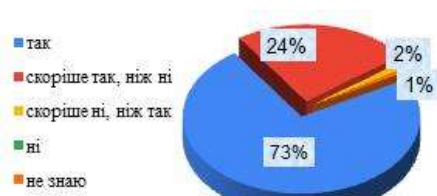

Рис. 1.14. Чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять

Рис. 1.15. Чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни

Таким чином, за результатами проведеного анкетування здобувачів вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання освітніх компонентів – навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)», зроблено висновок, що рівень

задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання є високим. Побажання здобувачів щодо коригування змісту дисципліни «Ділова іноземна мова» було обговорено з науково-педагогічними працівниками КНУТД, що забезпечують викладання цього освітнього компонента, та визначено, що зміст відповідає стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 022 Дизайн (наказ МОН України від 21.12.2018р., № 1433) Дисципліну «Ділова іноземна мова» збережено (ОПП «Дизайн (за видами)» затверджено Вченою радою КНУТД від 28.04.2021 р., протокол № 9 та введено в дію наказом КНУТД від 11.05.2021р., №131).

2. Моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів вищої освіти)

Проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» другого (магістерського) рівня вищої освіти розділено на два етапи: виробнича практика протягом першого року здобуття освіти та переддипломна практика, що спрямована на підготовку здобувачів до виконання дипломної роботи магістра протягом другого року навчання.

Проходження практичної підготовки в КНУТД для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійними програмами (в тому числі за освітньо-професійною програмою «Дизайн» регламентується «Положенням про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД» (https://drive.google.com/file/d/1E0TfMKbD2OO4J1EKY9_LbM56UI4Kchyd/view). Проходження здобувачами виробничої практики спрямоване на оволодіння здатністю спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, розробляти та керувати проектами, здійснювати проєктний аналіз усіх впливових чинників і складових проєктування та формування авторської концепції проєкту, а також створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну тощо.

В ході проходження переддипломної практики здобувачі розвивають та вдосконалюють набуту здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, в тому числі в міжнародному контексті; проводити проєктний аналіз усіх впливових чинників і складових проєктування та формувати авторську концепцію проєкту, забезпечувати захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва і дизайну. Крім того, переддипломна практика розвиває у здобувачів вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту та сприяє оволодінню теоретичними та методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів, а також до планування власної науково-педагогічної діяльності.

Таким чином, у 2021-2022 навчальному році анкетування здобувачів вищої освіти було проведено окремо за кожним напрямом практичної підготовки (виробнича та переддипломна практики), проте результати анкетування свідчать про комплексний наскрізний підхід до практичної підготовки здобувачів протягом всього періоду здобуття освіти.

2.1. Проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти за освітньою програмою «Дизайн (за видами)» (спеціальність 022 Дизайн, галузь знань 02 Культура і мистецтво)

Багато з позицій анкетування, що визначають процедуру проходження практики та методи взаємодії здобувачів та наставника практики визначені здобувачами як переважно позитивні (рис. 2.1.1 – 2.1.3).

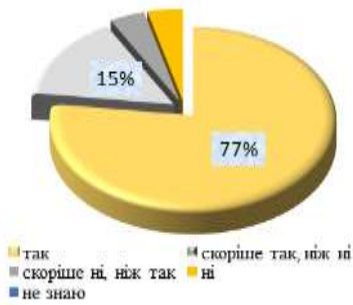

Рис. 2.1.1. Чи була Вам цікава тематика вашої практики

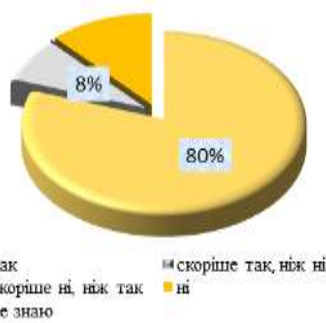

Рис. 2.1.2. Наставник (керівник) практики надавав Вам відповідну підтримку

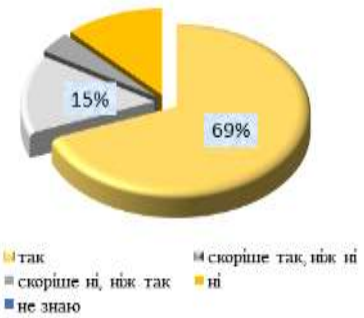

Рис. 2.1.3. Стали б Ви проходити практику ще раз в цій організації

Другий блок питань щодо ефективності виробничої практики здобувачів освіти другого (магістерського) рівня визначив, що ставлення здобувачів до вдосконалення загальних компетенцій (рис. 2.1.4) в цілому є вищим, ніж до вдосконалення загальних компетенцій (рис. 2.1.5). Так, загалом, в тому чи іншому ступені вдосконалення загальних компетенцій позитивно оцінили 92% респондентів (46% відповіли на питання «так» + 46% відповіли «скоріше так, ніж ні»). В той же час вдосконалення професійних компетенцій в ході виробничої практики позитивно оцінили 88% респондентів (57% відповіли «так» + 31% відповіли «скоріше так, ніж ні»).

Такий результат відповідей респондентів можна пояснити тим, що професійні компетентності, визначені освітньо-професійною програмою, базуються на здобутках навчання за спеціальністю 022 Дизайн на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. В той же час, програма виробничої практики другого (магістерського) рівня освіти спрямована на розвиток загальних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою: ЗК 3 – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності) та ЗК 5 - здатність розробляти та керувати проектами, що безпосередньо витікає із інтегральної компетентності підготовки фахівців - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

При цьому достатньою тривалістю виробничої практики вважають загалом 73% опитаних (58% відповіли «так» + 15% відповіли «скоріше так, ніж ні»), що представлено на рис. 2.1.6. В той же певна кількість респондентів вважає, що тривалість практики є недостатньою, оскільки вона пов'язана з реалізацією творчого задуму випускників. Проте, цей відсоток суджень включає в себе також вимоги підприємств, що є базами практики, щодо термінів ознайомлення із проектними завданнями здобувачів, що, в свою чергу, зменшує термін виконання завдання виробничої практики.

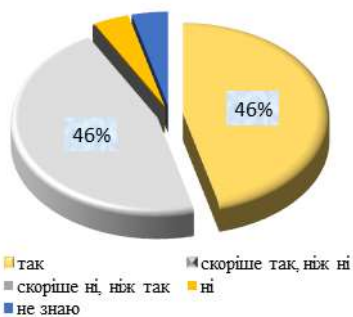

Рис. 2.1.4. Чи підвищила практика рівень Ваших загальних компетенцій

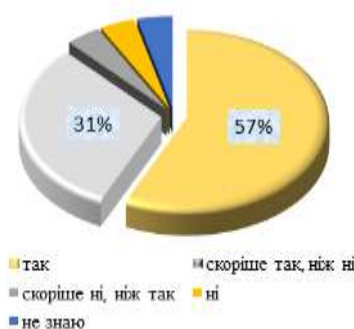

Рис. 2.1.5. Чи підвищила практика рівень Ваших професійних компетенцій

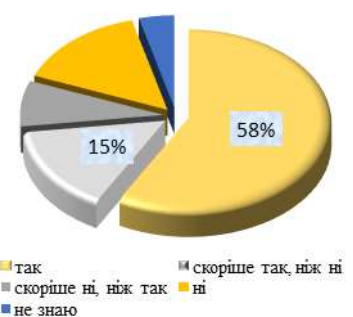

Рис. 2.1.6. Чи достатня тривалість практики і загальна кількість годин

Таким чином можна стверджувати, що результати проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня є позитивними та впливають на розвиток та вдосконалення загальних та фахових компетентностей здобувачів, розвиваючи у них програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти.

2.2. Проходження переддипломної практики здобувачами вищої освіти за освітньою програмою «Дизайн (за видами)» (спеціальність 022 Дизайн, галузь знань 02 Культура і мистецтво)

Переддипломна практика для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Дизайн (за видами)» безпосередньо пов'язана з розробкою власного проєктного дослідження здобувача та його реалізацією в рамках виконання дипломної роботи магістра. Відповідно, багато питань анкетування, спрямованих на визначення процедур проходження та взаємодії здобувача з керівником, визначені здобувачами як позитивні та такі, що сприяють розробці індивідуального комплексного дизайн-проєкту здобувача (рис. 2.2.1 – 2.2.3).

Рис. 2.2.1. Чи достатня тривалість практики і загальна кількість годин

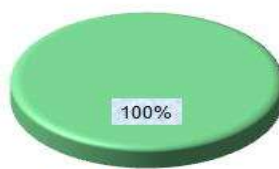

Рис. 2.2.2. Наставник (керівник) практики надавав Вам відповідну підтримку

Рис. 2.2.3. Стали б Ви проходити практику ще раз в цій організації

Позиції анкетування, що визначають цілі, зміст та очікувані результати практики, визначені здобувачами як цілком позитивні (рис. 2.2.4 – 2.2.6). Відповіді «Скоріше так, ніж ні» були дані здобувачами вищої освіти, які поєднують навчання за освітньо-професійною програмою та професійною діяльністю.

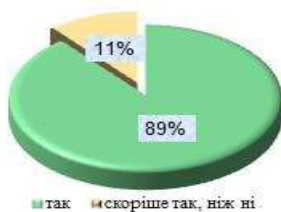

Рис. 2.4. Чи була Вам цікава тематика вашої практики

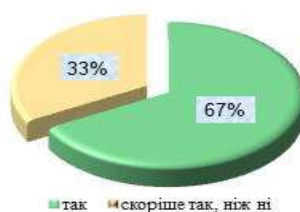

Рис. 2.5. Чи підвищила практика рівень Ваших професійних компетенцій

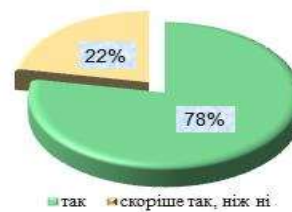

Рис. 2.6. Чи підвищила практика рівень Ваших загальних компетенцій

Таким чином, за результатами проведеного анкетування необхідно відмітити, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання є стабільно високим та таким, що повною мірою реалізує цілі, зміст та очікувані результати переддипломної практики для здобувачів вищої освіти та освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Моніторинг результатів освітньої програми «Дизайн (за видами)» (анкетування випускників освітньо-професійної програми)

Графік освітнього процесу в КНУТД передбачає, що захист дипломних робіт магістра відбувається в грудні кожного року, по завершенні терміну навчання здобувачів вищої освіти (1 рік 4 місяці). Тому для моніторингу результатів освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» було залучено випускників освітньої програми 2020 та 2021 років випуску, які тримають професійний зв'язок з викладачами випускових кафедр факультету дизайну, на які покладено реалізацію освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Так, процедуру навчання з дисциплін освітньо-професійної програми вважають в цілому організованою належним чином (лекції, розклад, іспити) 75% опитаних (рис.3.1). При цьому займались професійною діяльністю: повний робочий день (вільні від навчальних занять за розкладом дні) – 31% переважно на основі фрілансу); періодично виконували роботу (сезонну або тимчасову, переважно за спеціальністю у сфері дизайну) – загалом 44% (рис. 3.2). Це призвело до того, що регулярно (більше 75% занять) відвідували заняття 85% здобувачів (рис. 3.3). Необхідно зауважити, що на питання «Чи працювали Ви під час навчання?» не було жодної відповіді «Не працював, і не збираюсь працювати за спеціальністю» (рис. 3.2).

Рис. 3.1. Чи була в цілому процедура навчання з дисциплін організована належним чином (лекції, розклад, іспити)

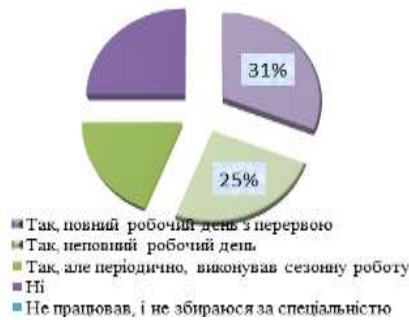

Рис. 3.2. Чи працювали Ви під час навчання

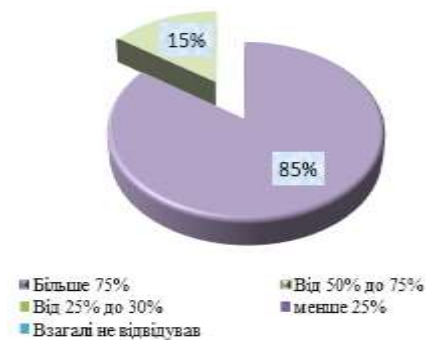

Рис. 3.3. Скільки дисциплін за ОПП Ви регулярно відвідували

Позиції анкетування, що регламентують регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи, визначення відповідності навчального і методичного матеріалу та тематики контролю результатів навчання, організації процедури семестрового підсумкового контролю: інформаційна підтримка, своєчасність розкладу, наявність аудиторій, відображення справжнього рівня знань здобувачів через результати семестрових підсумкових контролів, рівномірність розподілу навчального навантаження з дисциплін освітньо-професійної програми визначені здобувачами переважно як позитивні (рис. 3.4 – 3.6). Такі результати пояснюються такими основними аспектами організації освітнього процесу: опанування навчального і методичного матеріалу з обов'язкових професійно орієнтованих дисциплін спрямоване на виконання здобувачем індивідуальних комплексних проєктних завдань та досліджень. Відповідно, результати семестрових контролів відображають підготовку здобувачів до розробки та реалізації власних дизайн-проєктів, а також до їх презентації перед аудиторією під час заходів семестрового підсумкового контролю.

Рис. 3.4. В цілому, чи був визначений навчальний і методичний матеріал і чи був він відповідним для підготовки до іспитів

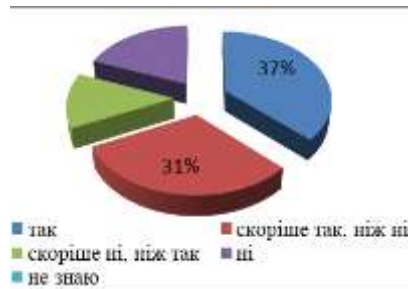

Рис. 3.5. В цілому була належним чином організована процедура семестрового підсумкового контролю (інформаційна підтримка, своєчасність розкладу, наявність аудиторій)

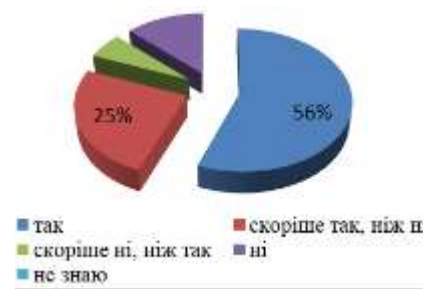

Рис. 3.6. В цілому, чи відобразили результати семестрових підсумкових контролів справжній рівень Ваших знань

В той же час, загалом 75% опитаних вважають, що розклад забезпечував достатню регулярність проведення аудиторних занять (і тому числі й лекційних) та виконання самостійної роботи, а загальний обсяг навчального навантаження з дисциплін вважають розподіленим в тому чи іншому ступені рівномірно і належним чином протягом вивчення ОПП більше половини опитаних (рис. 3.8). Це пояснюється тим, що опитані здобувачі під час навчання поєднували навчальну та професійну діяльність. В цілому позитивним є також відповіді респондентів щодо аудиторій, які використовувались в рамках освоєння освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» (рис. 3.9) – 50% дали загалом позитивну відповідь. За пропозиціями здобувачів, що навчаються за фаховими спрямуваннями «web-дизайн», «motion-дизайн», «комп'ютерний дизайн інтер'єру і меблів» керівництвом навчального відділу КНУТД внесено зміни в розподіл аудиторного фонду Університету для формування розкладу занять на 2022/2023 н.р. та визначено час для виконання завдань з самостійної роботи в комп'ютерних класах загальноуніверситетського користування, зокрема ауд. 1-0104, 1-0280.

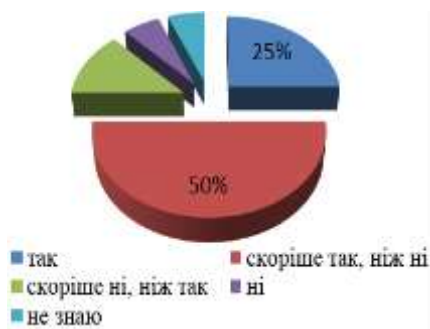

Рис. 3.7. В цілому, чи забезпечував розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи

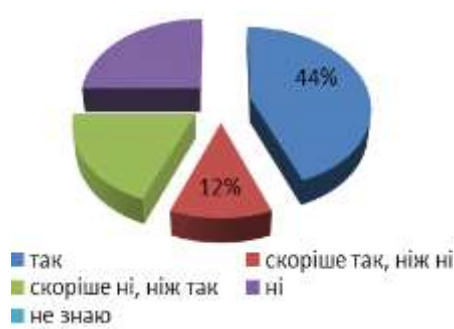

Рис. 3.8. Загальний обсяг навчального навантаження з дисциплін був розподілений рівномірно і належним чином протягом вивчення ОПП

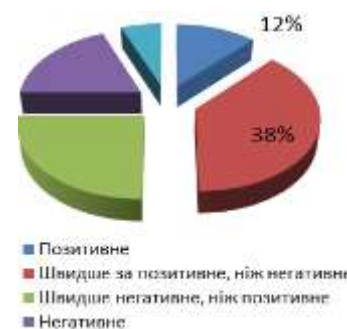

Рис. 3.9. Яка в цілому Ваша думка про аудиторії, використовуваних в рамках освоєння ОП

Подібним є розподіл позитивних відповідей респондентів про кабінети для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять (крім бібліотеки) (рис. 3.10) – 50% дали загалом позитивну відповідь. Така думка здобувачів пояснюється тим, що навчально-наукові лабораторії факультету дизайну (https://knutd.edu.ua/researchwork/scientific_laboratories/) застосовується ними в основному в межах реалізації індивідуальних проєктних комплексних завдань та проведення наукових досліджень, а не при виконанні практичних завдань та завдань самостійної роботи згідно силабусів та робочих навчальних програм освітніх компонентів. Позитивні відповіді щодо комп'ютерних робочих місць загальноуніверситетського користування, доступних для здобувачів

розділились як 56% загалом позитивні, 44% - скоріше позитивні, ніж негативні (рис. 3.11). Такі розбіжності у відповідях здобувачів пояснюються широким діапазоном фахових спрямувань в межах освітньої програми «Дизайн (за видами)», і відповідно різним ступенем задіяності комп'ютерних робочих місць в освітньому процесі для здобувачів відповідних спрямувань.

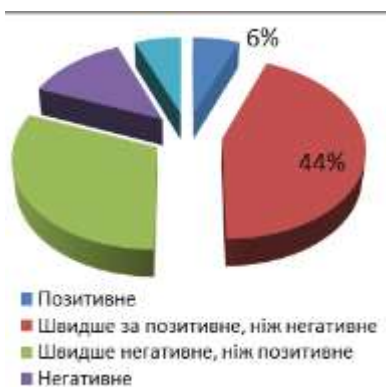

Рис. 3.10. Яка в цілому Ваша думка про кабінети, обладнані для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять (крім бібліотеки)

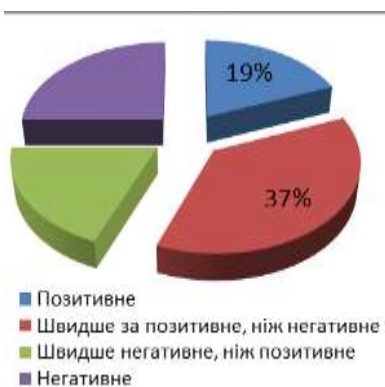

Рис. 3.11. Яка в цілому Ваша думка про комп'ютерні робочі місця, доступних для здобувачів

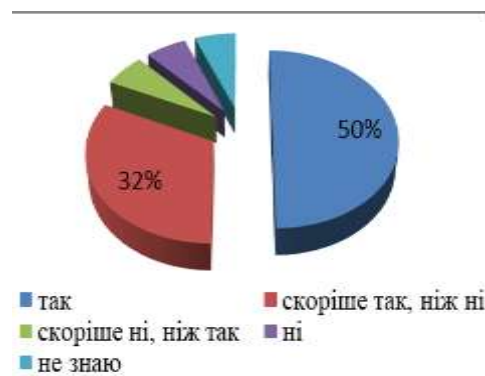

Рис. 3.12. Яка в цілому Ваша думка про лабораторії, включаючи комп'ютерні класи і відповідне обладнання, яке використовується в рамках освоєння ОПП

Аналогічним є розподіл позитивних відповідей здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» про бібліотечні послуги (зокрема, години роботи абонементу, можливість отримати консультацію, доступ до бази даних, професіоналізм персоналу): 31% оцінили їх як повністю позитивні, а 31% - визнали якість бібліотечних послуг швидше за позитивну, ніж негативну (рис. 3.13). Ще третина респондентів висловила інші думки щодо бібліотечні послуги, обґрунтовані, переважно, здійсненням професійної діяльності за фахом (у сфері дизайну) та отриманням необхідної інформації для виконання навчальних завдань за місцем роботи.

В той же час, переважна більшість здобувачів (82%) визначає контроль та надання методичної та наукової роботи при підготовці до підсумкової атестації (виконання та захист дипломної роботи магістра) як цілком позитивний (50%) та скоріше позитивний, ніж негативний – 32%.

Рис. 3.13. Яка в цілому Ваша думка про бібліотечні послуги (зокрема, години роботи абонементу, можливість отримати консультацію, доступ до бази даних, професіоналізм персоналу)

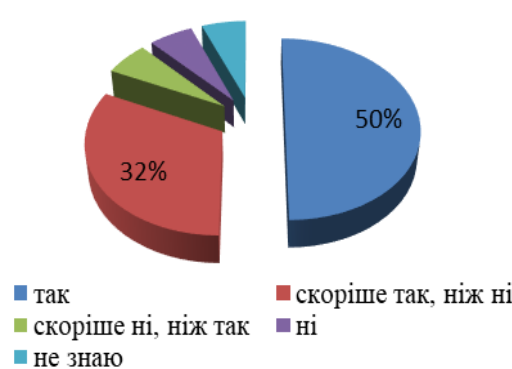

Рис. 3.14. Чи був відповідним контроль за підготовкою до Підсумкової атестації

Рис. 3.15. Яка в цілому Ваша думка про послуги, що надаються адміністративною службою підтримки студентів (зокрема, години прийому, ясність форм, доступність і професіоналізм співробітників)

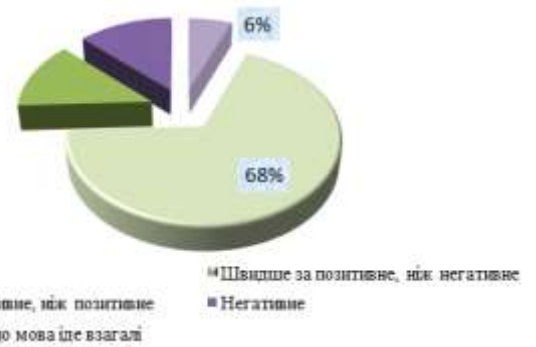

Рис. 3.16. Яка Ваша думка про офіційний сайт Університету / факультету / ОП (зокрема, зручність навігації, повнота і своєчасність оновлення інформації)

Також позитивними (загалом майже 75%) більшою чи меншою мірою (позитивно / швидше позитивно, ніж негативно) є відповіді здобувачів освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» щодо послуг, які надаються адміністративною службою підтримки студентів (зокрема, години прийому, ясність форм, доступність і професіоналізм співробітників) – 31% / 43% (рис. 3.15) та щодо зручності навігації, повноти та своєчасності оновлення інформації на офіційному сайті КНУТД, в тому числі на сторінках факультету дизайну та випускових кафедр факультету – загалом майже 75% (рис. 3.16).

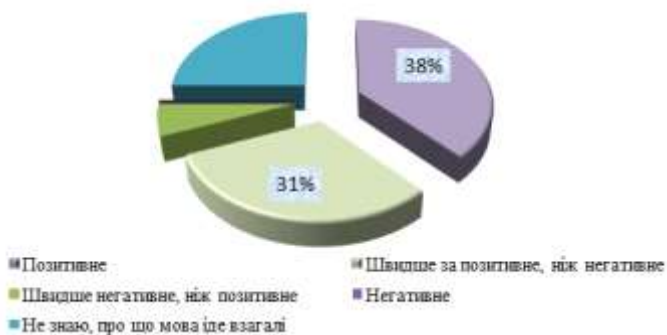

Рис. 3.17. Яка в цілому Ваша думка про службу профорієнтації студентів при прийомі

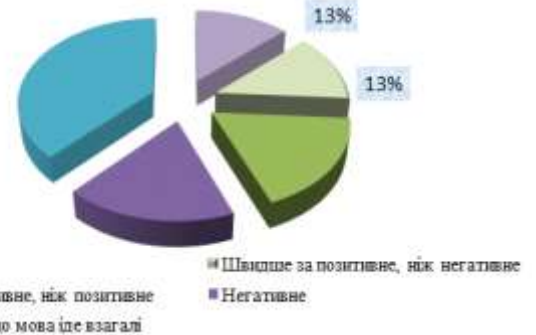

Рис. 3.18. Яка в цілому ваша думка про службу сприяння працевлаштуванню

Результати діяльності служби профорієнтаційної роботи при прийомі для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» загалом позитивно оцінила майже 70% респондентів, що підтверджує висока активність вступників під час проведення співробітниками факультету дизайну днів відкритих дверей, а також виставково-презентаційних заходів та творчих конкурсів, що їх проводить КНУТД, в яких активну участь беруть і здобувачі вищої освіти за ОПП «Дизайн (за видами)» (міжнародні конкурси «Печерські каштани», «Гаряча крига», «Сузір'я Каштан», міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну» та ін.).

Приблизно рівномірно розподілились думки здобувачів освіти щодо діяльності служби сприяння працевлаштуванню студентів: від позитивного (13%) та швидше позитивного, ніж негативного (13%) до негативного (18%). При цьому необхідно зауважити, що більшість наданих відповідей – «не знаю, про що мова йде взагалі», майже 40% респондентів. Таке ставлення здобувачів пояснюється тим, що значна кількість здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» протягом навчання поєднує освітню та професійну діяльність (в тому числі на засадах фрілансу).

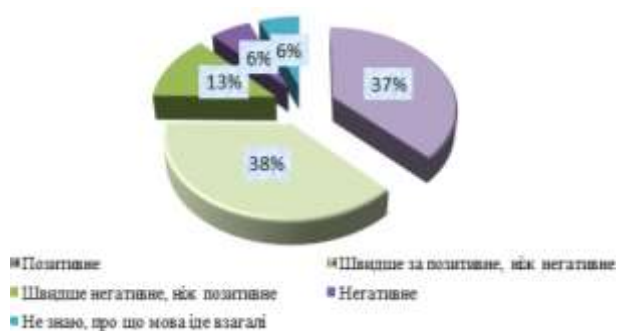

Рис. 3.19. Яка в цілому Ваша думка про роботу з проходження практик в сторонніх організаціях

Рис. 3.20. Яка в цілому Ваша думка про послугу з організації студентської міжнародної мобільності

Загалом позитивними (75%) є відгуки здобувачів освіти щодо проходження практик, особливо виробничої, в сторонніх організаціях: 37% зазначили, що думка є цілком позитивною, та 38% сформулювали своє ставлення швидше за позитивне, ніж негативне (рис. 3.19). Це пояснюється тим, що в ході практик в сторонніх організаціях здобувачі отримують додатковий досвід розробляти та керувати проєктами, виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, адаптувати інформацію щодо виробничої складової процесу проєктування так і набувають компетентностей діяти соціально відповідально та свідомо, спілкуватися з працівниками інших професійних груп (в тому числі в міжнародному контексті) тощо.

В той же час думка про послугу з організації міжнародної мобільності здобувачів розділились таким чином: майже 50% різною мірою позитивних відповідей (18% позитивних, 31% скоріше позитивних, ніж негативних); 25% респондентів відповіли, що взагалі не знають, про що йде мова (рис. 3.20). Це пояснюється пандемічною ситуацією, що панувала в світі протягом останніх років, а також тим фактом, що здобувачі поєднують навчання за освітньо-професійною програмою з професійною діяльністю, що пояснює їх додаткову завантаженість.

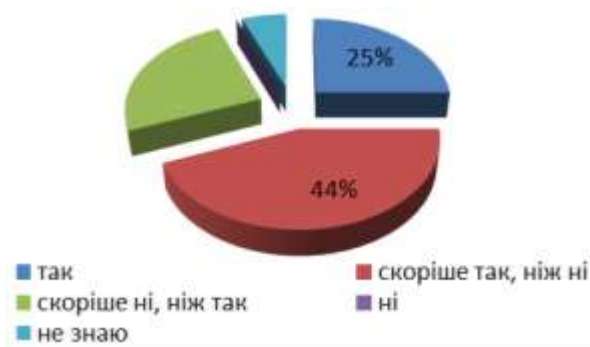

Рис. 3.21. В цілому, чи задоволені Ви вивченою ОПП

Рис. 3.22. Якби була можливість повернутися в минуле, стали б Ви знову вступати до Університету

Відповідно, переважна більшість випускників освітньої програми «Дизайн (за видами)» (загалом майже 70%) задоволені результатами та хотіли б повторно здобути вищу освіту у КНУТД за цією ж (56%), іншою (13%) освітньо-професійною програмою, зокрема вступити в аспірантуру за спеціальністю 022 «Дизайн» (рис. 3.21 – 3.22).

Таким чином, за результатами проведеного анкетування випускників, що відображає висновки моніторингу результатів освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» необхідно зазначити високий ступінь ефективності освітнього процесу, задоволеність здобувачів результатами реалізації освітньо-професійної програми.

4. Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування працевлаштованих випускників освітньо-професійної програми)

Специфіка моніторинга освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн визначається тим, що до участі в ньому було залучено випускників освітньої програми 2020 та 2021 років випуску, як і до моніторингу результатів освітньої програми «Дизайн (за видами)» (анкетування випускників освітньо-професійної програми).

Отже, на запитання, чи задоволені Ви підготовкою, отриманою в рамках освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» отримано однакові в цілому позитивні (75% - позитивні, 25% - скоріше позитивні, ніж негативні) відповіді за такими критеріями (рис. 4.1):

Чи задоволені Ви підготовкою, отриманою в рамках освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» в частині:

- придбаних знань з дисциплін
- здатності застосовувати отримані знання і вміння в контексті питань, розглянутих ОПП
- здатності приймати самостійні рішення і робити вибір в контексті питань, розглянутих ОПП (з обов'язковою здатністю формулювати власну думку / приймати самостійні рішення)
- можливості продовжувати навчання (а саме: здатність набувати нові знання і навички, покладаючись на хороші методики навчання, планування тощо)

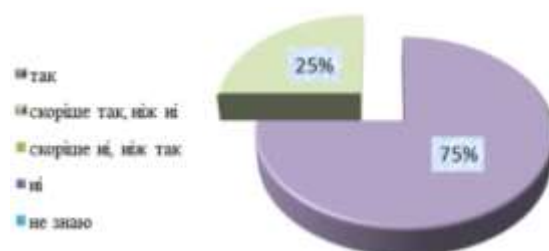

Рис. 4.1. Чи задоволені Ви підготовкою, отриманою в рамках освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» за визначеними критеріями

В той же час практично протилежні відповіді отримано на запитання щодо діяльності університетської служби сприяння працевлаштуванню випускників та участі у програмі міжнародної мобільності (рис. 4.2). Проте, це пояснюється, як і при аналізі попереднього аналізу анкетування тим, що значна кількість здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» протягом навчання поєднує освітню та професійну діяльність (в тому числі на засадах фрілансу) (рис. 3.18), а також пандемічною ситуацією, що панувала в світі протягом останніх років та практично унеможливила міжнародну академічну мобільність в широкому розумінні цього процесу (рис. 3.20).

- чи полегшила участь у програмі міжнародної мобільності Вашій адаптації в професійній сфері
- чи допомогла Вам в пошуку роботи університетська служба сприяння працевлаштуванню випускників

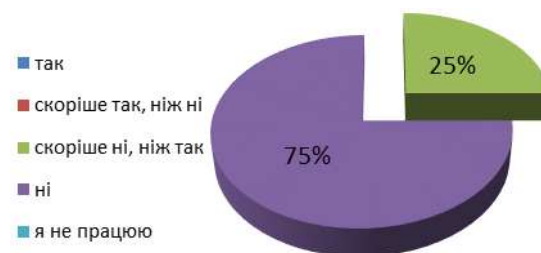

Рис. 4.2. Результати анкетування щодо діяльності університетської служби сприяння працевлаштуванню та участі у програмі міжнародної академічної мобільності

Також в цілому позитивні (50%) відповіді (так / скоріше так, ніж ні) випускники дали на такі питання (рис. 4.3). Такий розподіл відповідей підкреслює позитивне значення того факту, що значна кількість здобувачів вищої освіти за даною освітньо-професійною програмою під час навчання поєднує освітню та професійну діяльність за фахом, як на основі роботи і дизайнерських бюро чи організаціях, так і на основі фрілансу:

- чи використовуєте Ви отримані за час навчання в Університеті компетенції в своїй діяльності
- чи полегшила практика Вашій адаптації в професії
- чи задоволені Ви підготовкою в частині здатності застосовувати при спілкуванні знання і вміння в контексті питань, розглянутих ОПП

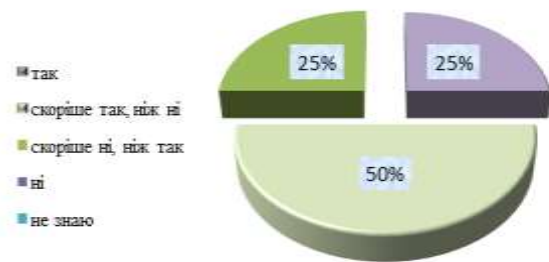

Рис. 4.3. Ефективність освітнього процесу в частині отриманих компетенцій та досягнутих здатностей

Також позитивними є відповіді випускників на запитання :

- чим Ви займаєтесь в даний час – відповідь «Працюю за фахом» (в тому числі в суміжних сферах дизайн-діяльності, 25%) - 100%;
- чи потрібна в Вашій сьогоднішній роботі освіта, отримана в рамках ОПП: так, потрібна за законом (25%) + вона необхідна, але не потрібна за законом (50%) + непотрібна за законом, але тим не менш корисна (25%);
- якби була можливість повернутися в минуле, стали б Ви знову вступати до Університету: так, на ту ж саму ОПП в цей університет (75%) + так, на іншу ОПП в цей же університет (25%), що пояснюється бажанням здобувачів розширити свої знання та компетенції з суміжних або дотичних спеціальностей для успішного становлення власних дизайнерських брендів.

Таким чином, на основі аналізу анкетування працевлаштованих випускників за освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)» можна зробити висновок про високий ступінь ефективності освітнього процесу, повну задоволеність здобувачів результатами реалізації даної освітньо-професійної програми.

5. Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування роботодавців)

Відбір роботодавців для анкетування щодо моніторингу результатів освітньої діяльності проводився, виходячи з того, з якими фірмами чи компаніями співпрацювали випускники та здобувачі освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» на умовах часткової зайнятості під час здобуття освіти та здійснення певних робіт на основі фріланса / трудових договорів. Також до анкетування залучено керівників організацій, де працюють або працювали на різних етапах випускники освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

На відповідь щодо відповідності видів діяльності, які здійснюються і виконуються випускниками, працевлаштованими у певній компанії / організації, рівню їх кваліфікації, то 87% опитаних роботодавців відповіли позитивно, а 13% - оцінили кваліфікацію випускників скоріше позитивно, ніж негативно (рис. 5.1).

На питання, яка Ваша думка про загальні компетенції випусників ОПП «Дизайн (за видами)», які працюють в даний час або працювали якийсь час назад в Вашій компанії / організації, переважна кількість респондентів відповіли у різному ступені позитивно – позитивно (87%) та скоріше позитивно, ніж негативно (10%). 3% роботодавців відповіли, що їхня думка є нейтральною (рис. 5.2.). Майже аналогічним став розподіл відповідей роботодавців щодо спеціальних, професійних компетентностей випусників ОПП «Дизайн (за видами)», які працюють в даний час або працювали якийсь час назад у певній компанії / організації: 90% опитаних відповіли позитивно, 7% - скоріше так, ніж ні, 3% нейтрально (рис.5.3). Нейтральні відповіді роботодавців пояснюються тим, що працювали в компаніях здобувачі першого року навчання, які ще набули всіх необхідних загальних або професійних компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою «Дизайн (за видами)».

■ так
 ■ скоріше так, ніж ні
 ■ скоріше ні, ніж так
 ■ ні
 ■ не знаю

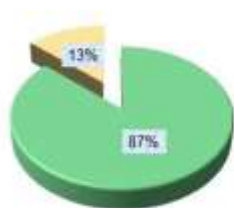

Рис. 5.1. Чи відповідають види діяльності, які здійснюються і виконуються випусниками, працевлаштованими у Вашій компанії / організації, рівню їх кваліфікації

■ Позитивне
 ■ Швидше позитивне, ніж негативне
 ■ Швидше негативне, ніж позитивне
 ■ Нейтральне
 ■ Негативне

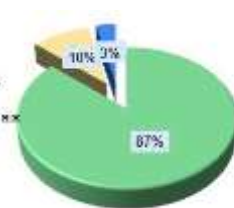

Рис. 5.2. Яка ваша думка про загальні компетенції випусників даної ОПП, які працюють в даний час або працювали якийсь час назад в Вашій компанії / організації

■ Позитивне
 ■ Швидше позитивне, ніж негативне
 ■ Швидше негативне, ніж позитивне
 ■ Нейтральне
 ■ Негативне

Рис. 5.3. Яка Ваша думка про спеціальні, професійні компетентності випусників ОПП, які працюють в даний час або працювали якийсь час назад в Вашій компанії / організації

Результати анкетувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету дизайну від 09 травня 2022 року, протокол №10, з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)» (галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 022 Дизайн). Анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка полягає в отриманні періодичного зворотнього зв'язку від здобувачів та стейкхолдерів.

Таким чином роботодавці вищої освіти залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості, а їхня позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньо-професійної програми «Дизайн (за видами)».